

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
13/2022	Levekårsutvalet	PS	24.05.2022

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Solrun Hauglum	FA-F03	18/226

FOLKEHELSE- OG OPPVEKSTPROFIL VAKSDAL 2022

Vedlegg:

Folkehelseprofil-2022-nn-4628-Vaksdal

Oppvekstprofil-2022-nn-4628-Vaksdal

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Saka vert teken til orientering.

Levekårsutvalet - Sak 13/2022

LEV - Behandling:

Kommunalsjef for oppvekst og kultur Ann Kristin Bolstad og kommunalsjef for helse og meistring Solrun Hauglum svarte på spørsmål.

Saka vart samrøystes teke til orientering.

LEV - Tilråding/Vedtak:

Saka vert teken til orientering.

Saksopplysningar:

Folkehelse er eit kommunalt ansvar, og med Folkehelselova vart ansvaret løfta vekk frå helsetenesta i kommunen og over til kommunen generelt. Det skal i følgje lova vera «folkehelse i alle sektorar – helse i alt vi gjør». Det vert understreka kor viktig det er å leggja til rette for samarbeid med frivillig sektor.

Kommunen skal ha skriftleg oversikt over helsetilstand og påverkningsfaktorar, og folkehelseprofilane for kommunar og fylkeskommunar vert utarbeida årleg av Folkehelseinstituttet. Folkehelseprofilen gir ikkje eit godt nok bilete av helsa, men viser enkelte

trekk ved folkehelsa i kommunen.

I eit barometer med 34 indikatorar vert det markert korleis kommunen ligg an samanlikna med landsnivået. Raude verdiar markerar at kommunen ligg signifikant dårlegare an enn landssnittet, og grønne verdiar viser at me ligg signifikant betre an. Ein bør likevel vera merksam på at også dei grønne verdiane kan innebera utfordringar for folkehelsa, for landsnivået representerar ikkje alltid eit ønska nivå. Verdiområdet for dei 10 beste kommunane i landet kan vera eit betre nivå å strekkja seg etter.

Frå i fjor vart det også utarbeida Oppvekstprofil for kommunane. Oppvekstprofilen viser nokre av styrkane og utfordringane til kommunen og kan brukast i planarbeidet for barn og unge og deira oppvekstmiljø. Det er 30 indikatorar som er valde med tanke på å fremja oppvekstmiljøet for barn og unge. Desse må tolkast i ljøs av annan kunnskap om lokale tilhøve.

Livskvalitet er temaet for folkehelseprofilen 2022, og for oppvekstprofilen 2022 er temaet betydninga av sosiale forskjellar for barn si helse og oppvekst.

Gjennom fleire år har Vaksdal kommune hatt desse raude indikatorane i folkehelseprofilen: tal personar med vidaregåande skule eller høgskule i aldersgruppa 30 – 39 år, drikkevassforsyning, skader behandla i sjukehus, overvekt/fedme ved sesjon 17 år og muskel- og skjelettlidingar. Me har lege betre an enn landssnittet på følgjande indikatorar: høg valdeltaking, mange i 10. klasse trivst på skulen.

I 2022 har Vaksdal følgjande område der me ligg betre an enn landssnittet:

- Hygienisk og stabilt drikkevatt
- Luftkvalitet, finkorna svevestøv
- Valdeltaking
- Psykiske symptom/lidingar 0 – 74 år. Gjeld brukarar av primærhelsetenesta, fastlege og legevakt.
- Overvekt og fedme 17 år, basert på sjølvrapportering ved nettbasert sesjon.

Område der me som kommune er raude, d.v.s. ligg signifikant dårlegare an enn landssnittet:

- Vidaregåande skule eller høgare utdanning, 30 – 39 år
- Bur trongt, 0 – 17 år
- Lågare meistringsnivå i lesing, 5. trinn
- Gjennomføring i vidaregåande opplæring
- Skjermtid over 4 timar dagleg utanom skule, Ungdata 2021
- Forventa levealder menn

I oppvekstprofilen har Vaksdal kommune følgjande område der me ligg betre an enn landssnittet:

- Bemanning i barnehage
- Overvekt og fedme 17 år, sjølvrapportering frå nettbasert sesjon

Område der me er raude i oppvekstprofilen, d.v.s. dårlegare enn landssnittet:

- Vedvarande låg inntekt
- Bur trongt, 0 – 17 år
- Barn med barnevernstiltak 0 – 17 år
- Lågaste meistringsnivå i lesing, 5. trinn
- Lågaste meistringsnivå i rekning, 5. trinn

- Gjennomført vidaregåande opplæring
- Fornøyd med treffstadar
- Skjermtid over 4 timar

Nokon av dei grøne og raude områda vil samsvara mellom dei to profilane sidan data er henta frå same stad, t.d. eigenrapportering ved sesjon og Ungdata.

Ein faktor der det er skilnad mellom dei to profilane, gjeld andel som bur i hushald med vedvarande låg inntekt. D.v.s. at den gjennomsnittlege inntekta i ein treårsperiode er under 60 % av median hushaldsinntekt i Noreg. Her skil ikkje kommunen seg signifikant ut når det gjeld heile befolkninga og alle aldersgrupper. Men i oppvekstprofilen som gjeld barn som bur i hushald med låg inntekt, vert andelen høgare enn landssnittet.

Folkehelseprofilen og Oppvekstprofilen for 2022 er lagt ved.